

POSTANOWIENIE

Dnia 17 marca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Małarski (przewodniczący)

SSN Zbigniew Puskarski

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

w sprawie **W. P.**

skazanego z art. 148 § 1 k.k. i art. 280 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 17 marca 2021 r.,
wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania karnego
zakończzonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 31 sierpnia 2010 r. sygn. akt II AKa (...),
utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Ś.
z dnia 8 marca 2010 r., sygn. akt III K (...),

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić wniosek,**
- 2. zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania wznowieniowego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Ś., wyrokiem z dnia 8 marca 2010 r., skazał W. P. na karę 25 lat pozbawienia wolności za zarzucane mu przestępstwo z art. 148 § 1 k.k. i art. 280 § 1 k.k., na skutek którego śmierć poniósł J. L. Sąd Apelacyjny w (...) , po rozpoznaniu apelacji od tego orzeczenia, wyrokiem z dnia 31 sierpnia 2011 r., utrzymał je w mocy. Od tego wyroku kasacje wnieśli obrońcy skazanego. Kasacje te zostały one oddalone jako oczywiście bezzasadne postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2011 r.

Obecnie obrońca skazanego złożyła wniosek o wznowienie postępowania na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., wnosząc o uchylenie wyroków Sądu Apelacyjnego w (...) i Sądu Okręgowego w Ś. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania „w zakresie ustalenia abonentów telefonu komórkowego o numerach 507(...) i 505(...), do których numery te były przypisane w czasie popełnienia zarzucanego W. P. czynu i przesłuchanie go na okoliczności związane ze znajomością z J. L., jak również na okoliczności dotyczące telefonicznych połączeń SMS mających miejsce 24, 25 i 30 stycznia 2008 roku, a więc po czasie wskazanym w akcie oskarżenia i w uzasadnieniu wyroków sądu I i II instancji, jako czasie, w którym J. L. już nie żył”.

W uzasadnieniu wniosku podniosła, że ujawniły się nowe „środki dowodowe”, które nie były znane w postępowaniu przygotowawczym oraz na rozprawach przed sądami obydwu instancji. Tym nowym „źródłem dowodowym” miał być wykaz wszystkich połączeń zarejestrowanych w sieci „X” związanych z numerem MISIDN: (...), od dnia 1.01.2008 00.00.00 do dnia 31.01.2008 23:59:59, znajdującym się na k. 605- 622 akt niniejszej sprawy. Z tego dokumentu ma wynikać, że z telefonu o numerze 509(...), którego abonentem był J. L. wykonywano połączenia w dniach 24, 25 i 30 stycznia 2008 r., a więc po przyjętej przez sąd dacie zgonu. Choć wskazane źródło dowodowe znajdowało się w dyspozycji sądu, to jednak nie dokonano jego analizy, stąd ma ono, zdaniem obrońcy, walor nowego dowodu.

Prokurator Prokuratury Krajowej w pisemnej odpowiedzi na wniosek wniósł o przeprowadzenie czynności sprawdzających okoliczności faktyczne polegające na ustaleniu abonentów telefonu komórkowego 507(...) i 505(...), do których numery te były przypisane w czasie popełnienia zarzucanego skazanemu czynu i przesłuchania ich na okoliczności związane ze znajomością z J. L., jak również na okoliczności dotyczące telefonicznych połączeń SMS mających miejsce w dnia 24, 25 i 30 stycznia 2008 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie jest zasadny i nie zasługuje na uwzględnienie.

Przedstawione we wniosku okoliczności nie mogą być uznane za nowe fakty i dowody w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. Wskutek usunięcia z dnia 1 lipca 2015 r. z przepisu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. zwrotu „nie znane przedtem sądowi”, za nowe fakty lub dowody mogące stanowić podstawę wznowienia, mogą być uznane takie fakty lub dowody, które były uprzednio nieznane nie tylko sądowi, ale również stronie. Strona przywołująca te nowe fakty lub dowody powinna zatem wykazać, że nie były one jej znane przed datą uprawomocnienia się orzeczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2014 r. III KO 74/14, postanowienie z dnia 26 lutego 2019 r., II KO19/18).

Ponadto trzeba mieć na względzie, że w ramach postępowania o wznowienie nie jest dopuszczalna kontrola poprawności ustaleń faktycznych dokonanych przez sądy orzekające oraz ponowne badanie wiarygodności dowodów, które przyjęto za ich podstawę. Przedmiotem rozstrzygnięcia jest tu bowiem kwestia istnienia podstaw do wznowienia postępowania, nie zaś kwestia odpowiedzialności karnej, której dotyczy prawomocne orzeczenie kończące postępowanie sądowe. Wskazać także trzeba, że prawomocny wyrok posiada cechy trwałego rozstrzygnięcia przez sąd rozpatrywanej sprawy w zakończonym postępowaniu karnym. Przysługuje mu zatem przymiot domniemania prawdziwości ustaleń faktycznych, poczynionych w danej sprawie i stanowiących podstawę wyroku. Wznowienie postępowania na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. może więc nastąpić tylko wtedy, gdy po wydaniu prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie ujawnią się takie nowe fakty lub dowody, które mogą podważyć prawdziwość przyjętych uprzednio ustaleń faktycznych. Podstawy wznowienia nie mogą jednak stanowić wszelkie nowe dowody lub fakty, a jedynie takie, które jednocześnie wskazują na jedną z trzech okoliczności wyczerpująco wymienionych w punkcie 2 art. 540 § 1 k.p.k. W orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie uznaje się, iż nowe fakty, czy dowody, wskazywać mają na zaistnienie wysokiego prawdopodobieństwa błędu sądowego w zakończonym prawomocnie postępowaniu sądowym. Innymi słowy, muszą stwarzać duże prawdopodobieństwo uniewinnienia skazanego po wznowieniu postępowania, albo skazania go za przestępstwo zagrożone karą łagodniejszą niż to, za które go skazano.

Po tych uwagach natury ogólnej stwierdzić należy, że w niniejszej sprawie żadną miarą nie można przyjąć, aby przedstawione we wniosku o wznowienie postępowania okoliczności rzeczywiście stanowiły „nowe fakty i dowody”, wskazujące na to, że „skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze” (art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k.).

Przede wszystkim zaoferowany przez obrońcę skazanego, jako nowe źródło dowodowe, wykaz zarejestrowanych połączeń telefonu, którego abonentem był pokrzywdzony J. L. był znany nie tylko orzekającym w sprawie sądom ale również ówczasie oskarżonemu i jego obrońcy. Wykaz ów, obejmujący połączenia dwóch telefonów użytkowanych przez pokrzywdzonego w styczniu 2008 r., został przekazany przez operatora telefonii komórkowej na żądanie prowadzącego śledztwo prokuratora i znajduje się w aktach postępowania przygotowawczego (k. 604 – 622). Następnie został on ujęty przez prokuratora w wykazie dowodów rzeczowych do odczytania na rozprawie (poz. 28 – k. 1139). Z kolei, Sąd Okręgowy w Świdnicy wprowadził go prawidłowo do podstawy dowodowej – uznał ten dowód za ujawniony bez odczytywania (k. 1855). Na jego podstawie Sąd I instancji dokonywał też określonych ustaleń faktycznych (zob. m.in. s. 3- 5 uzasadnienia).

To, iż w ocenie Autorki wniosku, dokonana przez orzekające w sprawie sądy analiza tego dowodu nie była pełna (wszechstronna), gdyż nie obejmowała analizy połączeń tekstowych wykonanych z tego telefonu po czasie przyjętym w wyroku jako czas jego zgonu, niczego w postępowaniu w przedmiocie wznowienia postępowania nie zmienia. Jeżeli bowiem, zdaniem wnioskodawcy, dowód ten został oceniony z naruszeniem przepisów prawa procesowego, a uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na treść wyroku, to rzecz jasna okoliczność ta może stanowić podstawę zarzutu kasacyjnego. Oddalenie Sąd Najwyższy kasacji obrońców skazanego nie zamyka przecież drogi do badania tej problematyki i rozważenia możliwości wniesienia w tej sprawie z tego powodu kasacji nadzwyczajnej przez podmioty do tego uprawnione. Natomiast, co oczywiste, nie może ona być przesłanką wznowienia postępowania.

Powyższe prowadzi do wniosku, że obrońca skazanego składając wniosek o wznowienie postępowania i wskazując na brak dokonanej przez Sąd Okręgowy w Ś. analizy połączeń telefonicznych z telefonu pokrzywdzonego po godzinie 2.02 w

dniu 24 stycznia 2008 r. stara się podważyć prawidłowość poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych. Taki zabieg, w świetle unormowań Rozdziału 56 Kodeksu postępowania karnego, nie może zaś zostać uznany za skuteczny.

W świetle powyższego bezprzedmiotowe było przeprowadzanie postulowanych przez prokuratora czynności sprawdzających w trybie art. 97 k.p.k.

W tym stanie rzeczy, uznając, że złożony wniosek o wznowienie postępowania jest bezzasadny, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.